

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Rodný domek bratřanců Veverkových v Rybitví
© CC-BY-SA 3.0, ZP

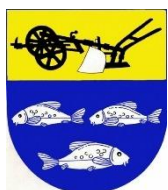

DEMOGRAFIE MORAVA

Petr Fusek

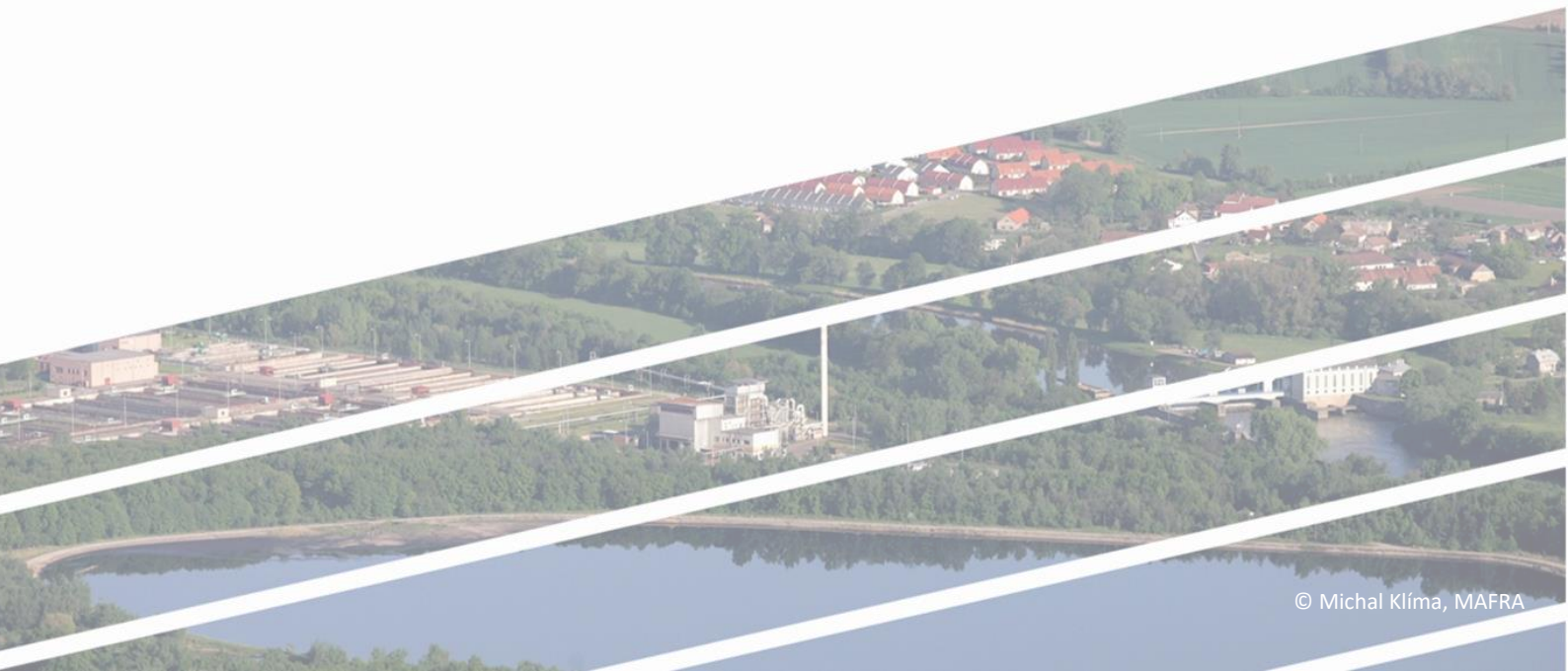
Obeciny 4170, 760 01 Zlín | IČ: 74313975

pfusek@demografiemorava.cz | www.demografiemorava.cz

Obec Rybitví

Demografická studie | Listopad 2019

OBSAH

1.	RESUMÉ – HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ.....	3
2.	METODOLOGIE	5
3.	OBYVATELSTVO	7
3.1.	Celkový počet obyvatel.....	7
3.2.	Vývoj počtu obyvatel v letech 2004 - 2018.....	8
3.3.	Pohyb obyvatel	9
3.4.	Pohlaví a věk obyvatel.....	10
4.	PARAMETRY PROGNÓZY VÝVOJE OBYVATELSTVA	12
4.1.	Současná struktura obyvatel.....	12
4.2.	Plodnost.....	13
4.3.	Úmrtnost	15
4.4.	Migrace.....	16
5.	VÝSLEDKY PROGNÓZY	20
6.	PLÁNOVÁNÍ KAPACIT ŠKOL.....	34
6.1.	Mateřské školy.....	34
6.2.	Základní školy.....	36
7.	SOCIOEKONOMICKÁ SITUACE OBYVATELSTVA.....	39
8.	DOPRAVA A VOZIDLA	42
7.	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ a OBRÁZKŮ	44
8.	ZPRACOVATEL STUDIE.....	46

1. RESUMÉ – HLAVNÍ ZJIŠTĚNÍ

DEMOGRAFIE

- Za posledních 15 let klesl počet obyvatel ve spádovém území o 4%. V současnosti zde žije 1 342 obyvatel. Počet obyvatel obcí v okolí Pardubic naopak vzrostl v průměru o 16 %.
- Populace ve spádovém území je ve srovnání s ČR i krajem výrazně starší. Na 100 dětí do 15 let zde připadá 140 seniorů starších 65 let.
- Počet obyvatel ve stávající zástavbě bude v příštích letech klesat. Klesne především počet dětí a počet ekonomicky aktivních. V roce 2038 zde tak může žít cca 1 200 obyvatel, ale výrazně starší populace. Index stárí dosáhne hodnoty 215 seniorů na 100 dětí.
- Plánovaná bytová výstavba v rozsahu 162 bytových jednotek postavená ve čtyřech etapách by přilákala do obce nové obyvatele a populaci zmladila. V roce 2038 by zde mohlo žít cca 1 700 obyvatel a index stárí by byl 133 seniorů na 100 dětí. Zároveň by se zvýšil počet ekonomicky aktivních z 850 na cca 1 150.

MATEŘSKÁ ŠKOLA (MŠ)

- Ve spádovém území působí 1 MŠ s rejstříkovou kapacitou 78 dětí. Aktuálně ji navštěvuje 73 dětí a cca polovina z nich je přespolečných.
- Aktuálně žije v obci cca 30 dětí ve věku 3 – 5 let. Pokud by se nerealizovala žádná bytová výstavba, jejich počet klesne na cca 20.
- Pokud by se realizovala výstavba U lesa, počet dětí vzroste na cca 50. Stávající kapacita MŠ bude stále dostačující.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA (ZŠ)

- Ve spádovém území se nachází jedna ZŠ. Ta postupně otevírá jednotlivé třídy a v roce 2022 by mělo být otevřeno po jedné třídě na celém prvním i druhém stupni. Celková rejstříková kapacita činí 240 žáků.
- V Rybitví aktuálně žije cca 130 dětí ve věku 6 – 14 let. Ve stávající zástavbě počet dětí do deseti let klesne na cca 90. Pokud se bytová výstavba realizuje, vzroste počet dětí na cca 170. I tak bude stačit otevírat po jedné třídě na ročník.

SOCIOEKONOMICKÁ SITUACE

- Nezaměstnanost v Rybitví je obdobná jako v celém Pardubickém kraji. Na úřadě práce bylo v říjnu 2019 registrováno pouze 17 uchazečů o zaměstnání. V obci ovšem žije nadprůměrný počet osob v exekuci (13,7 %, téměř 2x více než v Pardubickém kraji). Indikuje to skutečnost, že lidé zde sice práci mají, ale vykonávají hůře placené pozice.

DOPRAVA A POČET VOZIDEL

- V ČR je registrováno 5,8 mil. osobních automobilů. Na 1 000 obyvatel tak připadá cca 550 vozidel, případně na 1 domácnost v průměru 1,3 vozidel.
- Odhadujeme, že obyvatelé Rybitví používají v součtu cca 750 osobních automobilů. Ovšem s ohledem na stárnutí obyvatelstva očekáváme do budoucna pokles. Naopak, 450 obyvatel v případné nové výstavbě může používat cca 200 – 250 vozidel.

ČASOVÝ HARMONOGRAM VÝSTAVBY

- V prognóze jsme pracovali s třemi scénáři načasování. Hlavní varianta předpokládá 4 etapy výstavby dokončené během cca 8 let. Zrychlená varianta počítá s rychlostí výstavby cca 5 let, zpomalená naopak s výstavbou rozloženou do 14 let.
- Výstavba rozdělená do čtyř etap se zdá být rozumná.

ZHODNOCENÍ PŘÍNOSŮ NOVÉ BYTOVÉ VÝSTAVBY

Demografická prognóza počítá s tím, že se jedná o standardní bytovou výstavbu, nikoliv o ubytovnu či domov pro seniory. Případná bytová výstavba by mohla pomoci obci v těchto aspektech:

- zastaví pokles a stárnutí obyvatelstva,
- umožní efektivnější fungování MŠ a ZŠ,
- zvýší počet ekonomicky aktivních a pravděpodobně i počet podnikatelů.

ZHODNOCENÍ RIZIK NOVÉ BYTOVÉ VÝSTAVBY

- Bytová výstavba se nemusí dokončit z důvodu nízké poptávky. V Rybitví tak může zůstat rozestavěné torzo, případně dluhy...
- V rámci demografické studie jsme se nezabývali kapacitou inženýrských sítí (voda, elektřina, kanalizace, ČOV, silnice...). Je potřeba předem vyřešit, kdo bude případné náklady financovat.
- Postavené byty nakonec nebudou sloužit pro rodinné bydlení, ale jako ubytovna pro agenturní dělníky pro blízké továrny. Tito obyvatelé zde nejen že nebudou rodit děti, ale mohou do obce přinést další sociální problémy.

2. METODOLOGIE

Prognóza budoucího vývoje populace ve spádovém území využívá tzv. **kohortně-komponentní metodu**. Tato metoda vychází ze stávající věkové struktury obyvatel dle pohlaví a jednotek věku. Každá jednotka věku se vyznačuje svou specifickou mírou úmrtnosti, porodnosti a migrace.

Parametry modelu kohortně-komponentní metody představují věkově specifické míry plodnosti, koeficienty přežití vypočítané z podrobných úmrtnostních tabulek zvlášť pro muže a ženy, migrační saldo po jednotkách věku podle pohlaví.

Prognóza byla zpracována odděleně pro muže a ženy po jednotkách věku s výchozí věkovou strukturou k 30. 6. 2018 (pokud není zmíněno jinak). Po domluvě se zadavatelem je horizont prognózy stanoven na rok 2033.

ZDROJE DAT

Sociodemografická studie čerpá z více datových zdrojů. Primárním zdrojem **dat o obyvatelstvu** jsou statistiky vedené Českým statistickým úřadem (ČSÚ), a to jak statistiky přirozené měny, tak výsledky Sčítání lidu, domů a bytů (SLDB), které proběhlo na území České republiky v roce 2011. Tyto prameny doplňujeme podle potřeby dalšími statistickými údaji a informacemi poskytnutými zadavatelem.

AKTUALIZACE DEMOGRAFICKÉ PROGNOZY

Demografická prognóza představuje výhled do budoucna, platný k aktuálnímu okamžiku a v případě, že se předpokládané trendy skutečně naplní. Doporučujeme proto demografickou prognózu aktualizovat, a to pravidelně **po třech až čtyřech letech**, a navíc za situace, kdy se objeví **nepředvídaná okolnost** – např. změna územního plánu, velký developer, se kterým se nepočítalo, či jiná změna, která ovlivní atraktivnost zdejšího bydlení a škol (např. nový významný zaměstnavatel, nové dopravní napojení na město apod.).

VARIANTY PROGNÓZY

Po domluvě se zadavatelem pracujeme s následujícími variantami:

1. Demografický vývoj ve stávající výstavbě.
2. Demografický vývoj v nové výstavbě U lesa, kde má vzniknout až 162 nových bytových jednotek (BJ).
Budoucí výstavbu řešíme variantně:
 - a. Výstavba všech BJ v plánovaném čase 8 let - čtyři etapy dokončené v letech 2021, 2023, 2025 a 2027.
 - b. Zrychlená výstavba všech BJ – dvě etapy dokončené v letech 2021 a 2023.
 - c. Zpomalená výstavba všech BJ – výstavba rovnoměrně rozložená až do roku 2035.

Všechny varianty nové výstavby počítají s tím, že se nakonec uskuteční celá výstavba a plně se obsadí.

3. OBYVATELSTVO

3.1. Celkový počet obyvatel

Podle ČSÚ žilo k 31. 12. 2018 ve spádovém území **1 342 obyvatel**. Tento údaj zahrnuje osoby hlášené k trvalému pobytu a cizince s povolením k dlouhodobému pobytu.

Tab. č. 1 Celkový počet obyvatel, 2018

	Počet obyvatel
Rybitví	1 342

Zdroj: ČSÚ

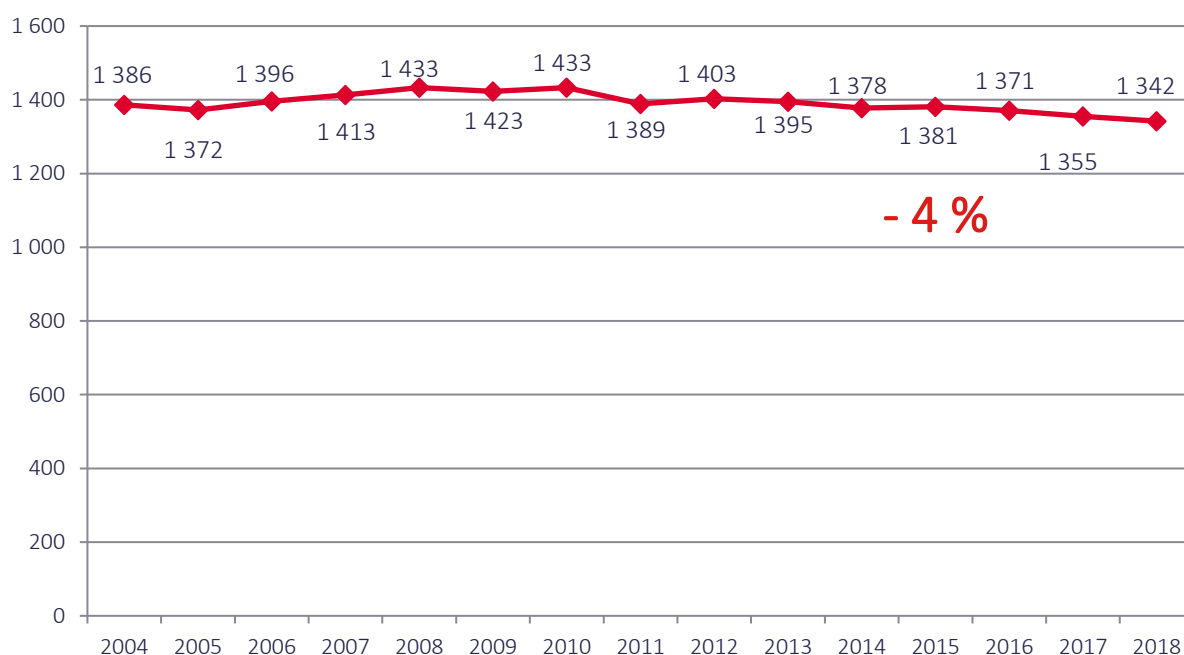
POZNÁMKA

Demografická studie a prognóza pracuje s údaji o obyvatelích, kteří na území jednotlivých obcí mají hlášeno trvalé bydliště, nebo v případě cizinců hlášený pobyt. Pokud není specifikováno jinak, všechny údaje o počtu obyvatel se vztahují k osobám s hlášeným pobytem v obci.

3.2. Vývoj počtu obyvatel v letech 2004 - 2018

Počet obyvatel spádového území se mezi lety 2004 a 2018 snížil o 44 osob, což představuje úbytek -3 %. Ve srovnání s okolními obcemi se jedná o specifickou situaci. Zatímco počet obyvatel v obcích okolo Pardubic výrazně rostl, počet obyvatel Rybitví klesal. To naznačuje možné sociálně ekonomické problémy v obci.

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel s hlášeným trvalým pobytem

Zdroj: ČSÚ

Tab. č. 2 Počet obyvatel v roce 2004 a 2018 v Pardubicích a okolí

Lokalita	2004	2018	% změna
Rybitví	1 386	1 342	97 %
Pardubice	88 181	90 688	103 %
Ostatní obce v okrese Pardubice	70 085	81 299	116 %

Zdroj: ČSÚ

3.3. Pohyb obyvatel

Jak již bylo uvedeno výše, ve spádovém území od konce roku 2004 do konce roku 2018 **klesl počet obyvatel o 44 osob**. Tento pokles byl způsoben jak migrací, tak i přirozenou měnou, kdy po roce 2012 většinou umíralo více osob než se narodilo.

Tab. č. 3 Pohyb obyvatel Rybitví, 2004 - 2018

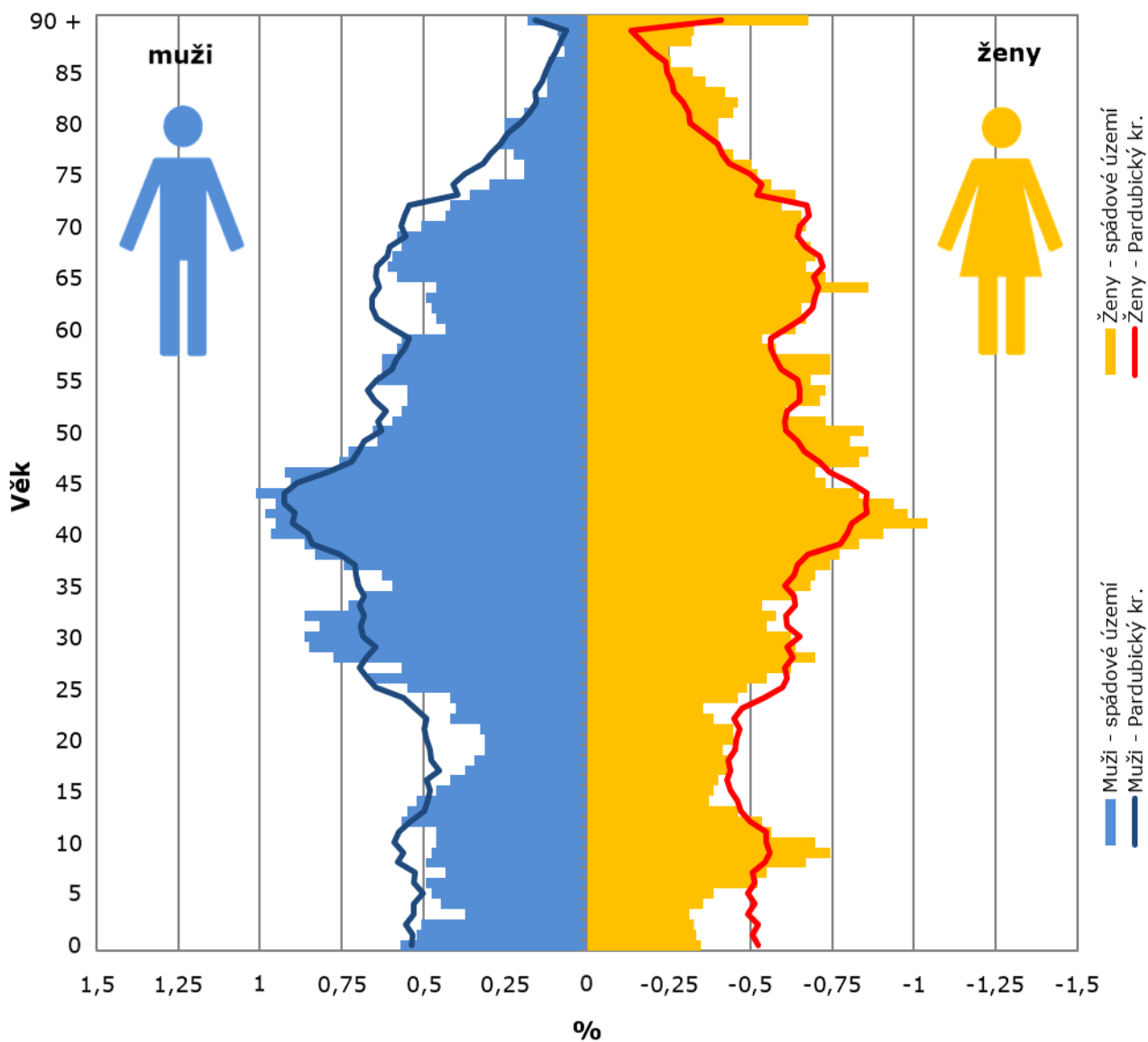
Období	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek	Stav k 31.12.
2004	13	14	68	60	8	7	1 386
2005	22	16	47	67	-20	-14	1 372
2006	19	23	97	69	28	24	1 396
2007	21	14	103	93	10	17	1 413
2008	20	11	78	67	11	20	1 433
2009	13	14	56	65	-9	-10	1 423
2010	23	12	49	50	-1	10	1 433
2011	19	10	60	65	-5	4	1 389
2012	16	17	66	51	15	14	1 403
2013	9	15	51	53	-2	-8	1 395
2014	18	14	58	79	-21	-17	1 378
2015	11	16	77	69	8	3	1 381
2016	11	21	49	49	0	-10	1 371
2017	11	20	48	55	-7	-16	1 355
2018	19	20	51	63	-12	-13	1 342

Zdroj: ČSÚ

3.4. Pohlaví a věk obyvatel

Muži tvoří 47 % z celkového počtu obyvatel spádového území. Ve srovnání s celou ČR zde žije relativně více žen než mužů.

Graf č. 2 Strom života, 31.12.2018

Zdroj: ČSÚ

Věková struktura spádového území se od Pardubického kraje liší v následujícím:

- děti a mladiství do 20 let jsou podprůměrně zastoupeni
- ženy nad 70 let jsou nadprůměrně zastoupeny

Populace ve spádovém území je v porovnání s krajem **starší**, na 100 dětí do 15 let zde připadá 140 seniorů starších 65 let.

Tab. č. 4 Srovnání skladby obyvatelstva podle věku – rok 2018

	Počet obyvatel ve věku			Celkem	% obyvatel ve věku			Index stáří
	0 – 14 let	15 – 64 let	65 a více let		0 – 14	15 – 64	65 a více	
Rybitví	196	871	275	1 342	15 %	65 %	20 %	140
Pardubický kraj	82 063	334 475	103 778	520 316	16 %	64 %	20 %	126
ČR	1 693 060	6 870 123	2 086 617	10 649 800	16 %	65 %	20 %	123

Zdroj: ČSÚ, stav k 31.12.2018

4. PARAMETRY PROGNÓZY VÝVOJE OBYVATELSTVA

Budoucí vývoj počtu a struktury obyvatelstva závisí na čtyřech faktorech:

- na současné struktuře obyvatel podle věku a pohlaví (východisko),
- na vývoji porodnosti,
- na vývoji úmrtnosti,
- na vývoji migrace.

STATISTICKÉ UPOZORNĚNÍ

Je třeba upozornit, že prognóza je platná pouze za podmínky, že nastanou předpokládané trendy popsané níže. Z tohoto důvodu počítáme s variantními řešeními zohledňujícími mimo jiné i různé modely budoucí bytové výstavby.

4.1. Současná struktura obyvatel

Prognóza vychází ze struktury obyvatel podle pohlaví a věku k 30. 6. 2018, evidované ČSÚ. Zahrnuje obyvatele s trvalým či dlouhodobým pobytem v obci (tedy včetně cizinců).

4.2. Plodnost

Budoucí úroveň plodnosti vyjádřená úhrnnou plodností a plodnost žen v závislosti na jejich věku (tj. míra plodnosti podle věku) jsou základními parametry vstupujícími do prognostických výpočtů.

ÚHRNNÁ PLODNOST

Na 1 matku žijící ve spádovém území připadá v průměru 1,7 narozených dětí (průměr za poslední 3 roky), což je stejná hodnota jako v celém kraji.

Tab. č. 5 Úhrnná plodnost*

Rok	Rybitví	Pardubický kraj	ČR
2016	1,47	1,68	1,57
2017	1,29	1,67	1,63
2018	2,31	1,74	1,71
Průměr 2016 - 2018	1,69	1,70	1,66

*Zdroj: ČSÚ * Počet živě narozených dětí na matku.*

PARAMETRY PLODNOSTI PRO PROGNÓZU

Úhrnná plodnost se bude v budoucnu odvíjet od intenzity migrace. Proto jsme každé variantě stanovili specifickou míru plodnosti. U stávající výstavby očekáváme úhrnnou plodnost na stejné úrovni jako dosud, tedy 1,7 dětí na matku. V nové výstavbě stanovujeme v době stěhování zvýšenou úhrnnou plodnost na 1,9 dětí, po odeznění migrace do nové výstavby očekáváme úhrnnou plodnost zpět na hodnotu 1,7 dítěte na matku.

Tab. č. 6 Varianty vývoje úhrnné plodnosti použité v prognóze

	2019 - 2023	2024 - 2028	2029 – 2033	2034 – 2038
Stávající zástavba	1,70	1,70	1,70	1,70
Nová výstavba zpomalená	1,90	1,90	1,90	1,90
Nová výstavba dle plánu	1,90	1,90	1,90	1,70
Nová výstavba zrychlená	1,90	1,90	1,80	1,70

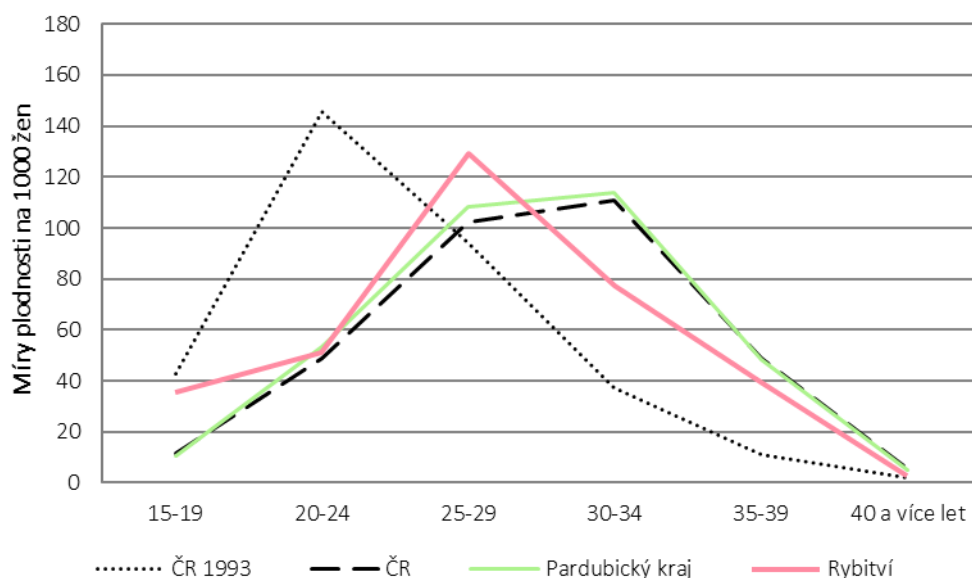
Zdroj: ČSÚ, odhad Demografie Morava

MÍRA PLODNOSTI PODLE VĚKU MATKY

Pro účely prognózy budoucího demografického vývoje je důležitá jak celková úhrnná plodnost, tak i její věkový profil (věk žen rodiček). Z níže uvedeného grafu je patrné, že ve spádovém území se nejvíce dětí rodí ženám v rozmezí 25 - 29 let.

Pro stanovení prognózy budoucího vývoje plodnosti budeme používat průměrný věkový profil plodnosti v obci Rybitví (stávající výstavba) a Pardubickém kraji (nová výstavba). Přitom předpokládáme, že se bude věk matek při narození dítěte mírně zvyšovat, ovšem výrazně pomaleji, než tomu bylo na přelomu 20. a 21. století.

Graf č. 3 Míry plodnosti podle věku matky, 2016-18

Zdroj: ČSÚ, výpočet Demografie Morava

4.3. Úmrtnost

Pro odhad úmrtnosti vycházíme z podrobných úmrtnostních tabulek pro muže a ženy za období 2017 - 2018, vypočítaných pro Pardubický kraj. Do budoucna očekáváme další prodlužování naděje dožití.

Tab. č. 7 Střední délka života při narození, Pardubický kraj

	Muži	Ženy
2017 - 2018 – současný stav	76,5	82,2
Prognóza	77,5	83,2

Zdroj: ČSÚ, odhad Demografie Morava

4.4. Migrace

Na regionální úrovni je budoucí vývoj často ovlivněn spíše migrací než porodností či úmrtností. Odhadování budoucí migrace je velmi komplikované. Na lokální úrovni může mít na migraci vliv tolik aspektů, že není možné je všechny předvídat¹. Nezohledněním migrace bychom se ale mohli dopustit většího zkreslení, než když započítáme jakkoliv její ne zcela přesný odhad.

BYTOVÁ VÝSTAVBA

Dle údajů ČSÚ se ve spádovém území mezi lety 2007 – 2018 postavilo pouhých 10 bytů, přičemž poslední byl postaven v roce 2012.

Tab. č. 8 Bytová výstavba v minulých letech

Rok	Bytů
2007	0
2008	4
2009	1
2010	3
2011	1
2012	1
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
Celkem	10
Φ 2014-18	0

Zdroj: ČSÚ

¹ Jak se bude vyvíjet ekonomická situace, zda bude zájem o bydlení v obci, jak se z pohledu migrace budou chovat rozvedení, zda se plánovaná výstavba nezpozdí...

Odhad budoucí migrace

Budoucí migraci v obci ovlivní následující aspekty:

- **Atraktivita území pro bydlení**

Migrace byla v posledních letech mírně záporná (průměr -3 osoby ročně), což souvisí s nulovou bytovou výstavbou. Zároveň se ukazuje, že cca 1/4 uvolněných bytů po zemřelých zůstává prázdná, respektive neobsazená lidmi s hlášeným pobytem.

- **Bytová výstavba**

V posledních letech zde nebyla realizována žádná bytová výstavba. Aktuálně má developer zájem o výstavbu až 162 bytových jednotek postupně ve čtyřech etapách.

- **Vnitřní poptávka po bydlení**

Do budoucna poroste počet mladistvých, kteří se budou osamostatňovat od rodičů a budou hledat vlastní bydlení. Během příštích cca 5 let se na daném území odstěhuje od rodičů cca 30 mladých lidí ročně, okolo roku 2030 to bude již cca 60 mladistvých. Uspokojení jejich bytové potřeby si vyžádá odhadem cca 15 bytů ročně a později až 30.

- **Uvolněné byty po zemřelých**

V roce 2018 zemřelo ve spádovém území 20 osob. Počet zemřelých se v příštích letech bude pohybovat na podobné úrovni. Tím se uvolní odhadem 10 bytů ročně. Ovšem ze statistik je patrné, že cca ¼ těchto bytů zůstane do budoucna neobsazená.

Varianty migrace

Na základě podkladů ze strany obce a analýzy situace stanovíme čtyři varianty migrace.

Tab. č. 9 Odhad salda migrace dle jednotlivých variant prognózy, 2019 – 2038

Varianta	2019 - 2023	2024 - 2028	2029 – 2033	2034 – 2038	CELKEM ZA ROKY 2019 -2038
Stávající zástavba	0	10	-5	-5	0
Nová výstavba zpomalená	60	125	125	90	400
Nová výstavba dle plánu	120	250	30	0	400
Nová výstavba zrychlená	180	220	0	0	400

Zdroj: odhad Demografie Morava

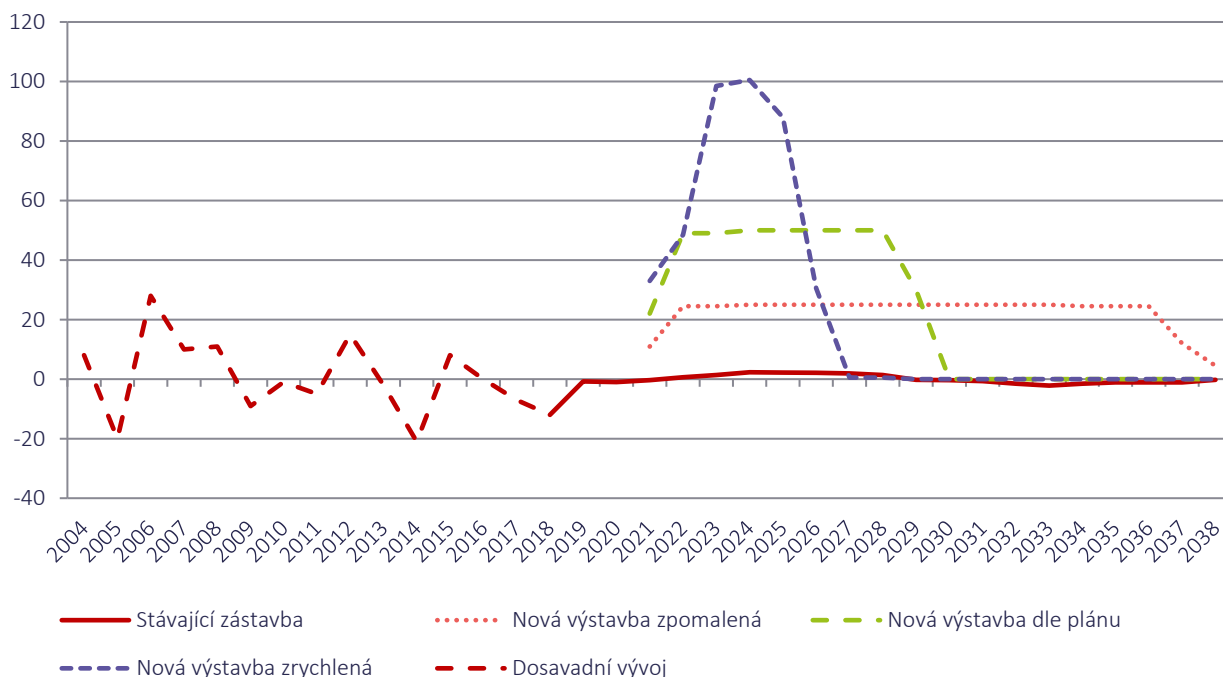
STÁVAJÍCÍ VÝSTAVBA – sleduje, jak se bude vyvíjet situace ve stávající zástavbě.

NOVÁ VÝSTAVBA DLE PLÁNU – do roku 2028 se postaví všech plánovaných 162 bytových jednotek v lokalitě U lesa.

NOVÁ VÝSTAVBA ZPOMALENÁ – výstavba půjde pomaleji, respektive o byty nebude takový zájem. Výstavba se tak protáhne do roku 2035. Celkové saldo migrace dosáhne 400 osob.

NOVÁ VÝSTAVBA ZRYCHLENÁ – o byty bude enormní zájem a developer bude chtít výstavbu urychlit. Všechny 162 bytových jednotek v lokalitě U lesa se postaví do roku 2023/24. Celkové saldo migrace dosáhne rovněž 400 osob.

Graf č. 4 Přírůstek stěhování pozorovaný v letech 2004 – 2018 a prognózovaný

Zdroj: ČSÚ, odhad Demografie Morava

VĚKOVÁ STRUKTURA MIGRACE

Do prognózy vývoje věkové struktury obyvatel započítáváme jak celkovou intenzitu migrace, tak i věkový profil přistěhovalých a vystěhovalých za roky 2016 až 2018.

Z přehledu je jasné patrné, že do spádového území se stěhují především lidé ve věku 20 - 44 let, často i s malými dětmi. Lidé ve stejných věkových kategoriích se zároveň i nejvíce vystěhovávají.

Ve stávající výstavbě očekáváme s pokračováním obdobné věkové struktury migrace. V rámci nové výstavby počítáme s věkovou strukturou spočítanou ze všech stěhování po celé ČR.

Tab. č. 10 Věková struktura migrace 2016 - 2018

Věk	Přistěhovalí Rybitví	Vystěhovalí Rybitví	Stěhování ČR, 2018
0 - 4	7 %	15 %	13%
5 - 9	7 %	4 %	7%
10 - 14	3 %	2 %	5%
15 - 19	3 %	4 %	4%
20 - 24	10 %	8 %	7%
25 - 29	17 %	14 %	14%
30 - 34	8 %	10 %	13%
35 - 39	10 %	10 %	9%
40 - 44	11 %	8 %	8%
45 - 49	8 %	5 %	5%
50 - 54	3 %	5 %	4%
55 - 59	4 %	5 %	3%
60 - 64	3 %	3 %	3%
65 - 69	1 %	1 %	2%
70 - 74	1 %	1 %	1%
75 - 79	1 %	1 %	1%
80 - 84	2 %	1 %	1%
85+	1 %	2 %	1%
Celkem	100 %	100 %	13%

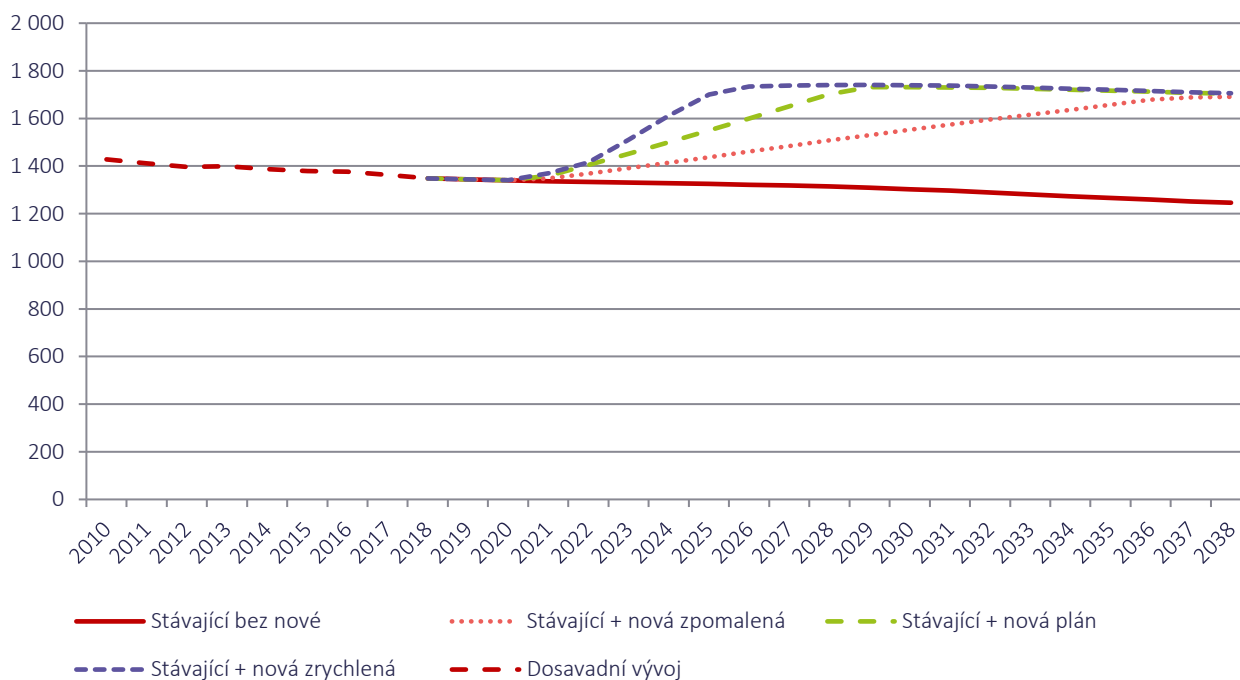
Zdroj: ČSÚ

5. VÝSLEDKY PROGNÓZY

Na základě výše uvedených parametrů byl proveden modelový výpočet vývoje počtu a struktury obyvatel.

Ve stávající zástavbě lze očekávat i nadále mírný pokles počtu obyvatel. Pokud by nebyla realizována žádná bytová výstavba, počet obyvatel by se za 20 let dostal na úroveň cca 1 200 osob. Pokud by ovšem probíhala výstavba U lesa, zvedl by se počet obyvatel na cca 1 700. Kdy se tak stane, bude záviset na rychlosti výstavby.

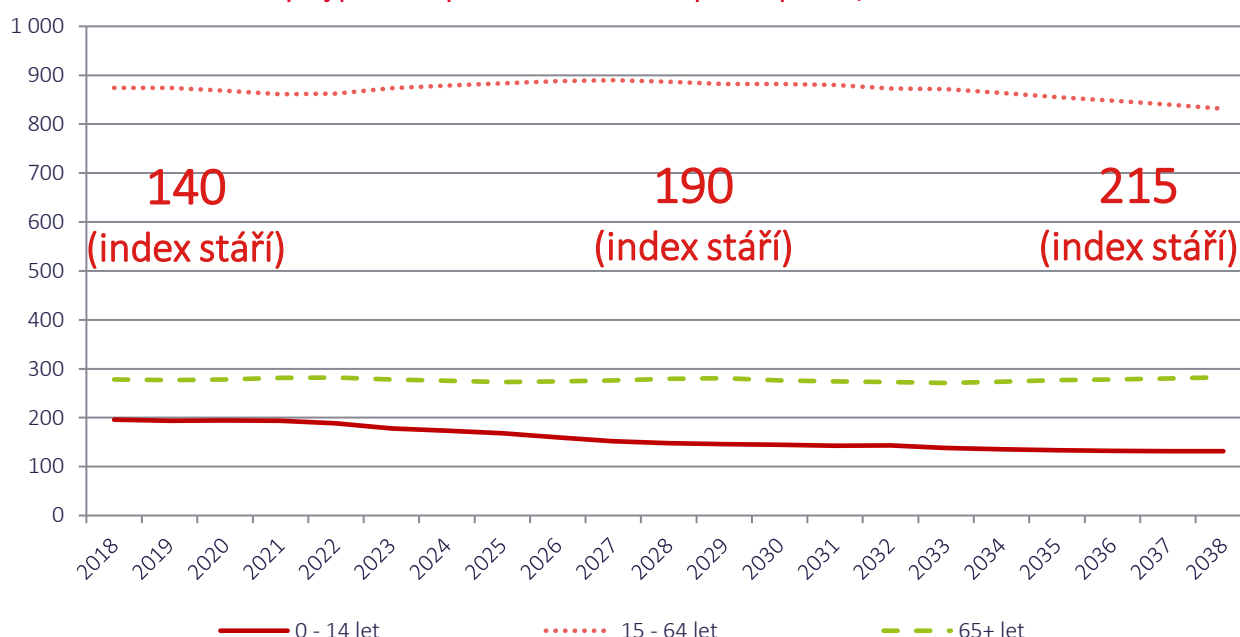
Graf č. 5 Vývoj počtu obyvatel dle 4 variant

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Ve stávající zástavbě klesne jak počet dětí do 14 let, tak i počet lidí v aktivním věku. Naopak počet seniorů zůstane stejný. Index stáří tak výrazně vzroste a na 100 dětí bude v roce 2038 připadat 215 seniorů.

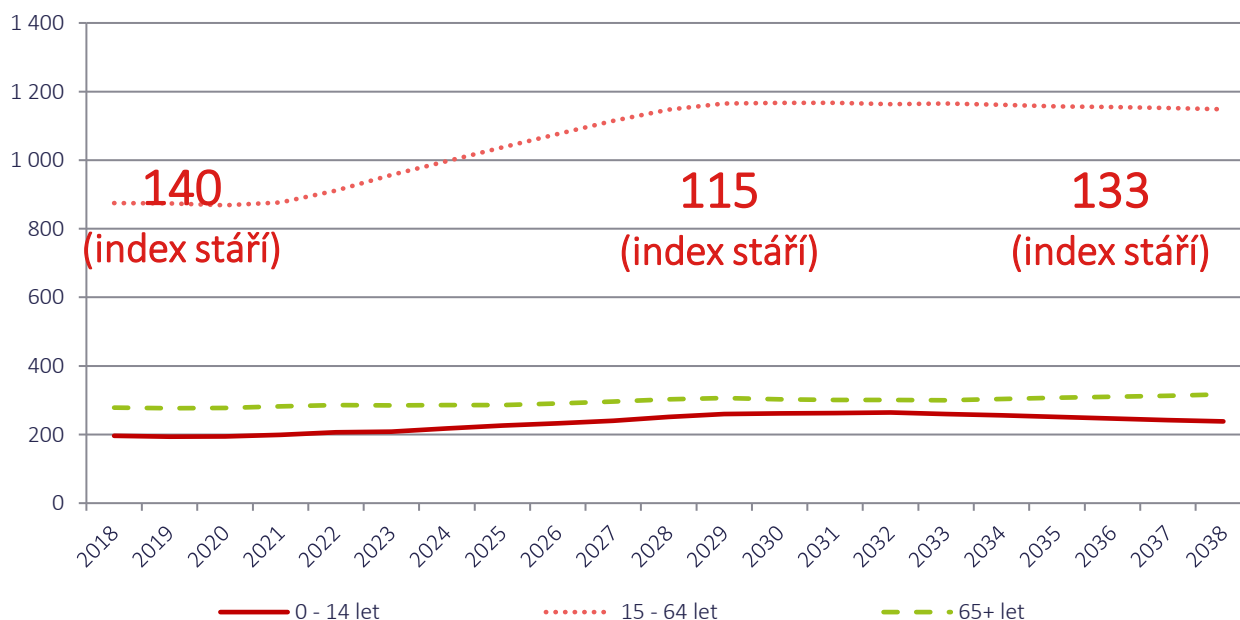
Graf č. 6 Vývoj počtu obyvatel ve třech věkových skupinách, STÁVAJÍCÍ ZÁSTAVBA

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Pokud by se realizovala výstavba U lesa, naroste počet dětí i osob v produktivním věku. Index stáří dokonce klesne.

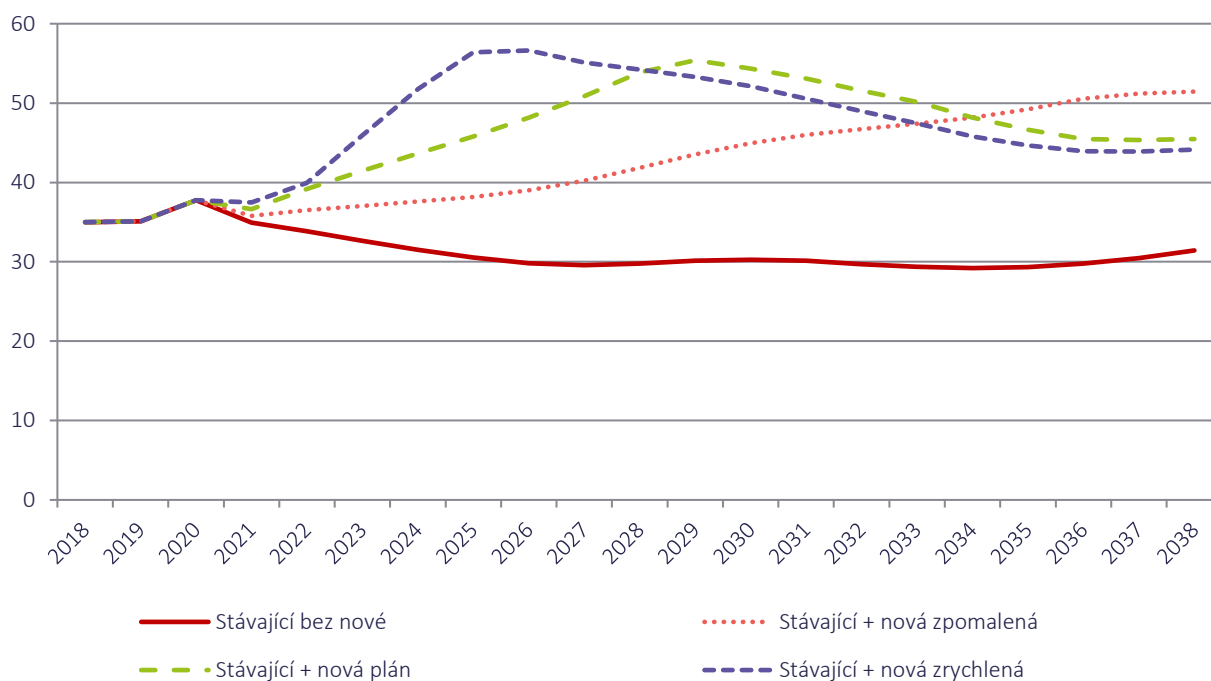
Graf č. 7 Vývoj počtu obyvatel ve třech věkových skupinách, STÁVAJÍCÍ + NOVÁ ZÁSTAVBA DLE PLÁNU

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Počet dětí do dvou let věku ve stávající zástavbě klesne na cca 30. Pokud proběhne výstavba U lesa, bude se počet nejmenších dětí lišit dle rychlosti výstavby. V případě dodržení plánovaného harmonogramu by se jejich počet na svém vrcholu pohyboval okolo 50. Po skončení výstavby lze očekávat postupný pokles.

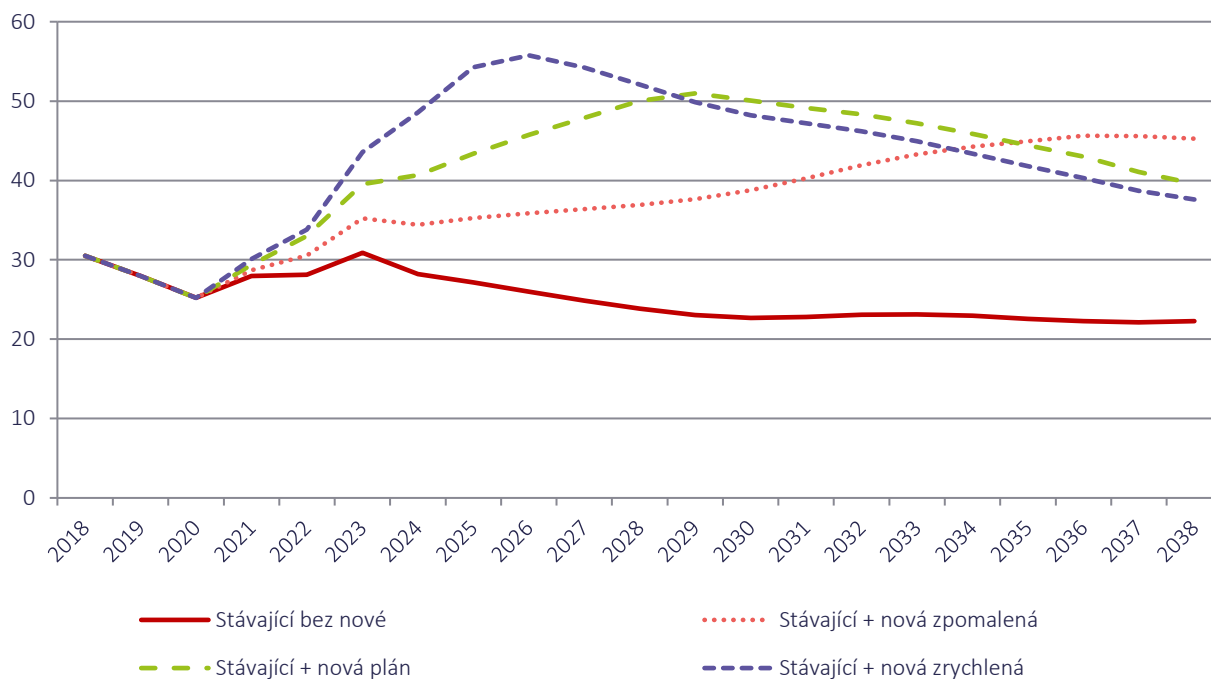
Graf č. 8 Vývoj počtu dětí ve věku 0 - 2 let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Počet **tří až pětiletých dětí**, tj. potenciálních žáků MŠ, ve stávající zástavbě postupně klesne ke 20 dětem. Pokud by proběhla výstavba U lesa, vzroste počet dětí na 45 až 55 dle rychlosti výstavby.

Graf č. 9 Vývoj počtu dětí ve věku 3 - 5 let

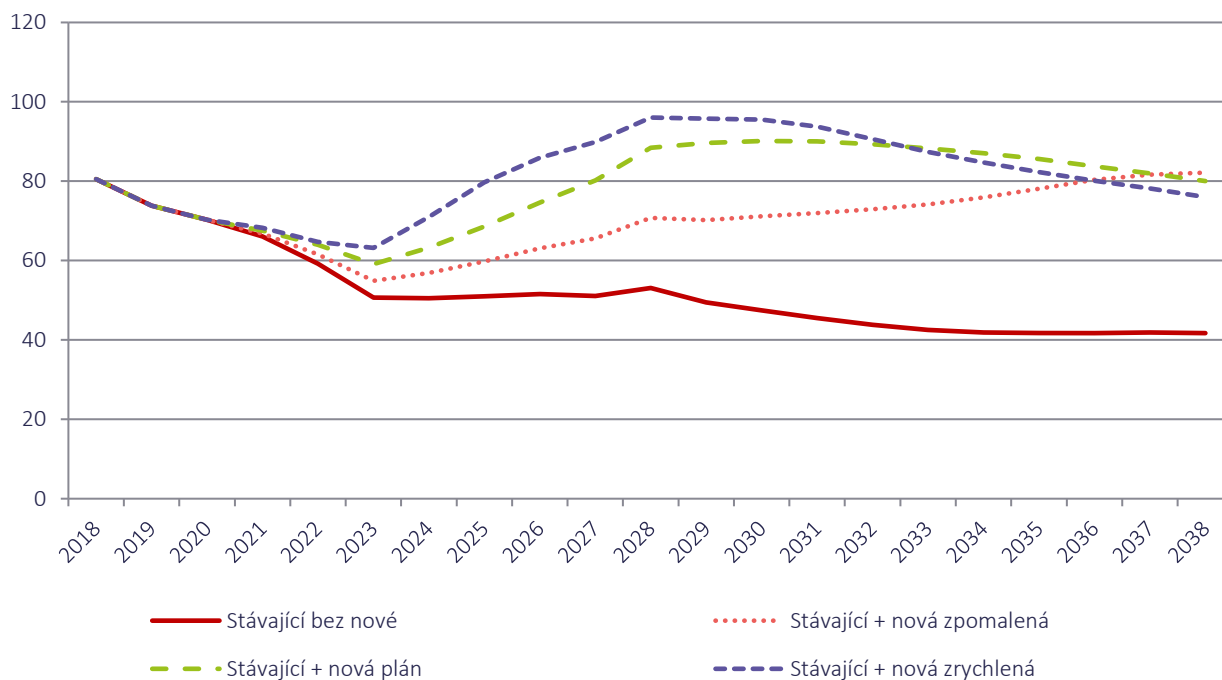

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Počet dětí ve věku prvního stupně základní školní docházky s trvalým bydlištěm ve stávající zástavbě bude klesat ze stávajících 80 až na 40 po roce 2033.

Pokud se realizuje výstavba U lesa, počet dětí ve věku 6 – 10 let se bude i nadále pohybovat mezi 70 – 90.

Graf č. 10 Vývoj počtu dětí ve věku 6 - 10 let

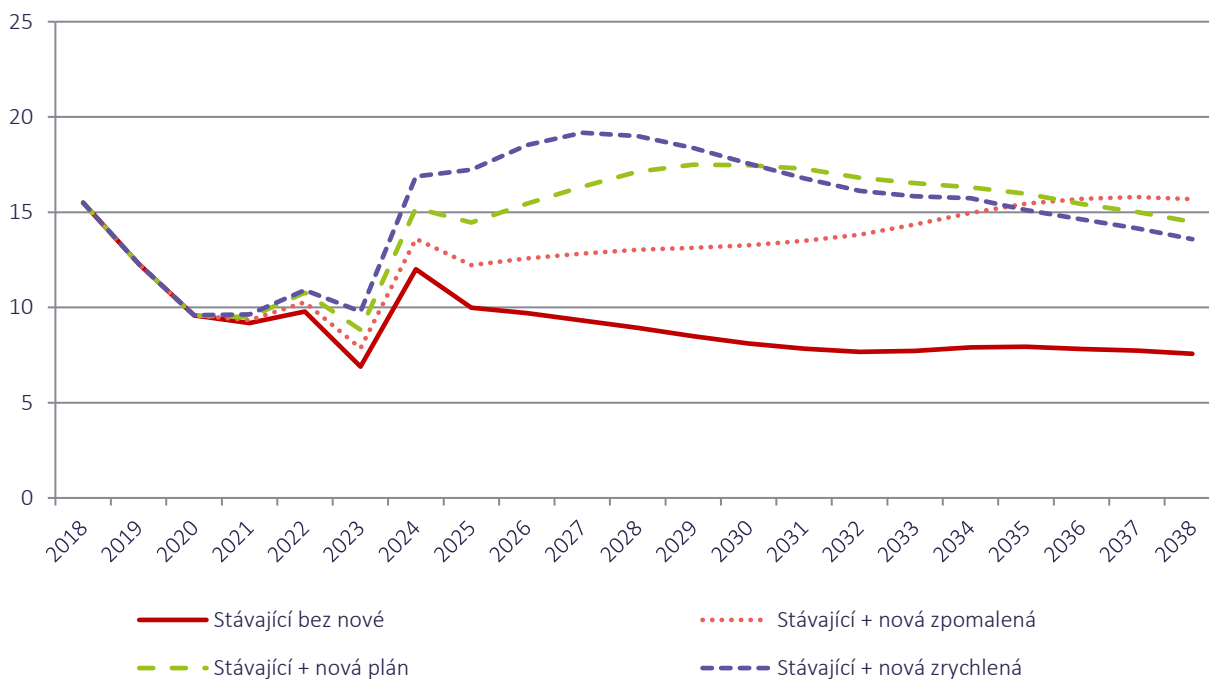

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Pro doplnění uvádíme i orientační odhad počtu **šestiletých** dětí. Ve stávající zástavbě žije aktuálně 16 šestiletých dětí, v příštích letech očekáváme pokles na cca 8.

V případě výstavby U lesa očekáváme, že počet šestiletých dětí se bude držet okolo 15.

Graf č. 11 Vývoj počtu šestiletých dětí

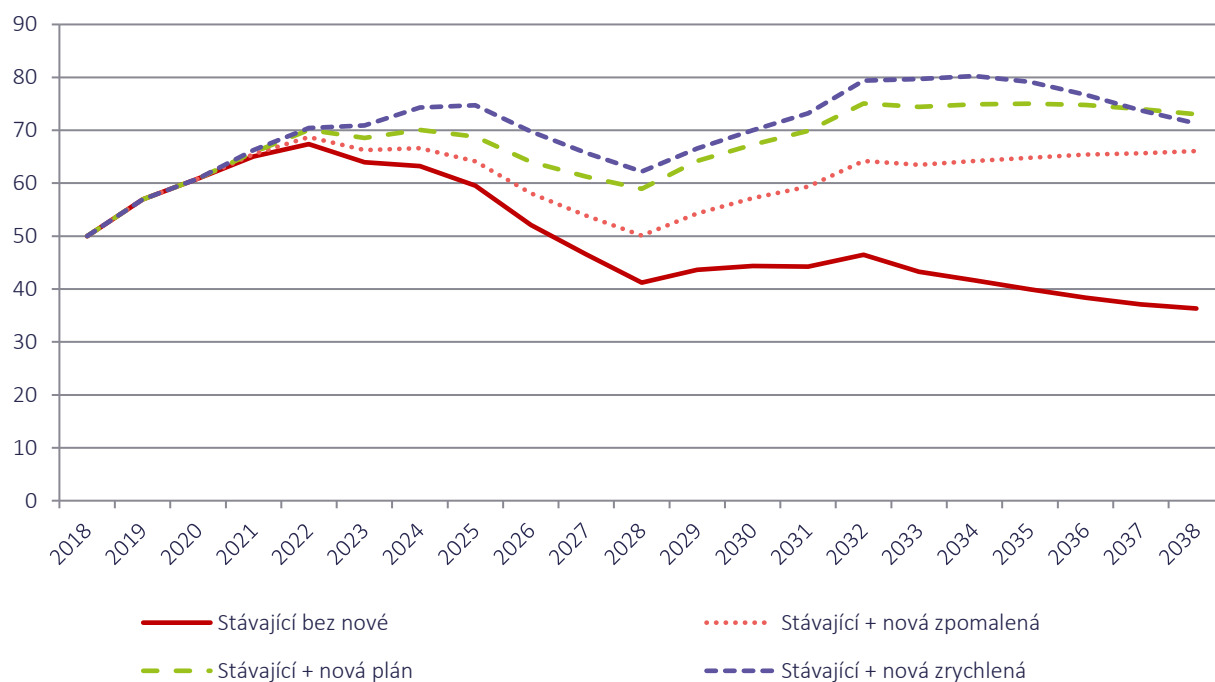

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Počet dětí ve věku druhého stupně ZŠ v příštích třech letech ještě mírně poroste na úroveň cca 70 dětí. Pokud ale nenastane bytová výstavba, počet dětí ve věku 11 – 14 let klesne relativně brzy na cca 40.

V případě výstavby U lesa se počet takto starých dětí bude pohybovat okolo 70 po celé sledované období.

Graf č. 12 Vývoj počtu dětí ve věku 11 - 14 let

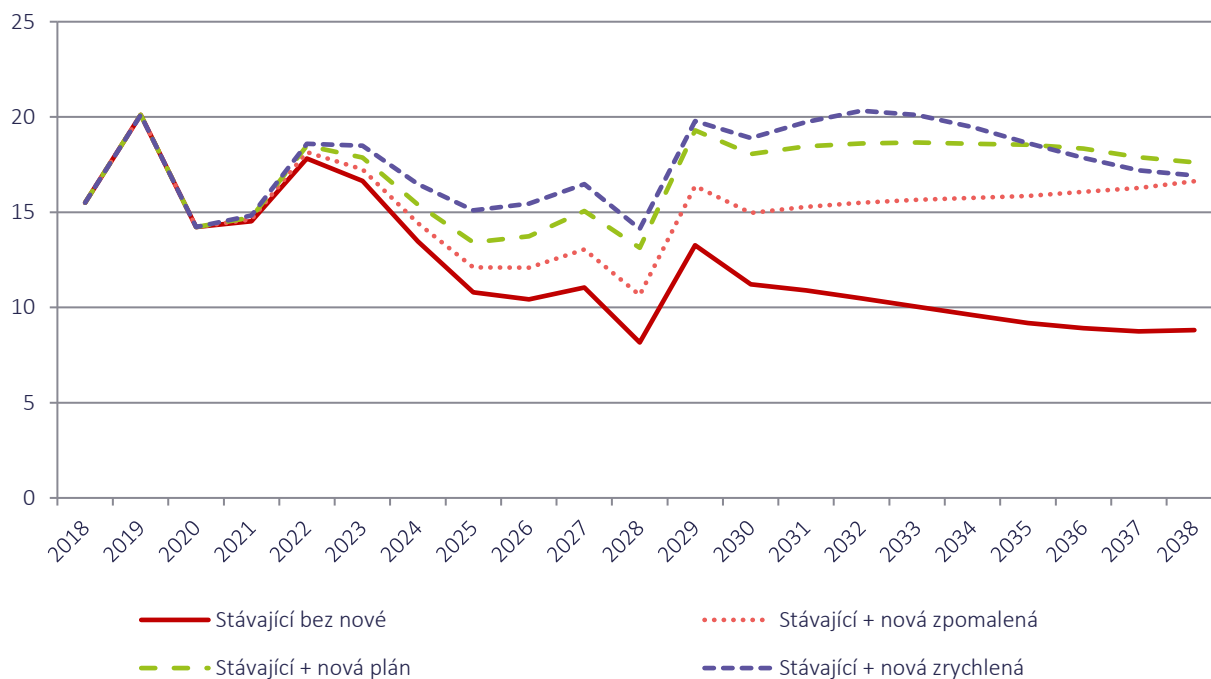

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Pro doplnění uvádíme i **počet jedenáctiletých dětí**, tedy potenciálních žáků šestých tříd. Pokud nenastane bytová výstavba, jejich počet klesne na cca 10.

V případě bytové výstavby U lesa se počet jedenáctiletých dětí bude pohybovat mezi 15 – 20 i nadále.

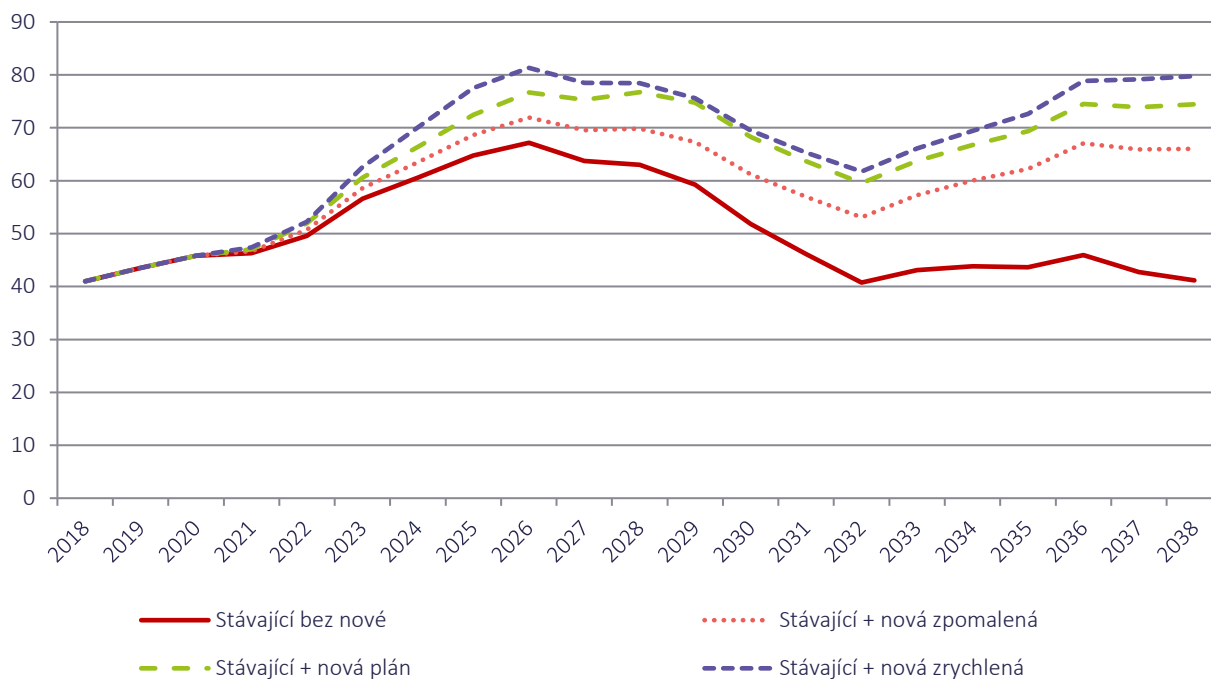
Graf č. 13 Vývoj počtu jedenáctiletých dětí

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Pokud jde o mladistvé ve věkové skupině **15 – 18 let**, očekáváme do roku 2025 nárůst jejich počtu ze 40 až na téměř 70. Vývoj po roce 2025 bude záviset na skutečně realizované bytové výstavbě.

Graf č. 14 Vývoj počtu obyvatel ve věku 15 - 18 let

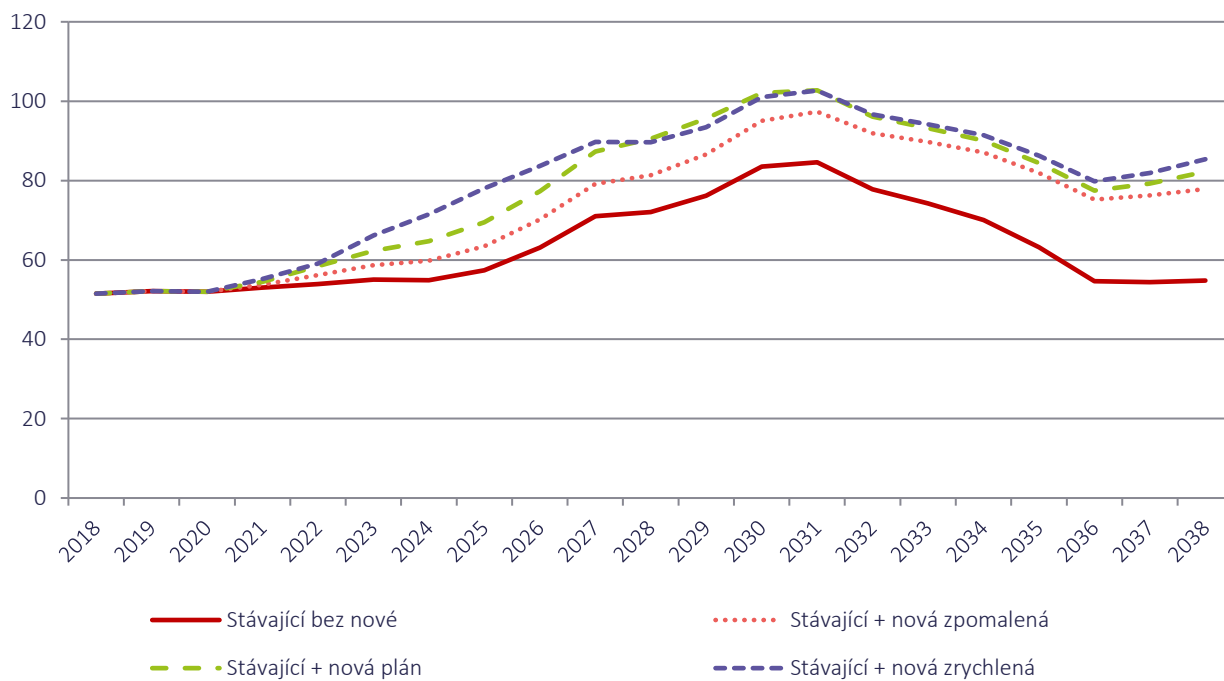
Zdroj: výpočet Demografie Morava

POZNÁMKA

Výrazný nárůst počtu středoškoláků v blízké době zvýší poptávku po veřejné dopravě a dojíždění na gymnázia či jiné SŠ v Pardubicích či jiných městech v okolí. Zároveň se zvýší poptávka po prostorách vhodných pro sportování a scházení se.

Počet obyvatel ve věkové skupině 19 – 23 let poroste z 50 na cca 90 v roce 2030 ve stávající zástavbě. Poté lze očekávat pokles.

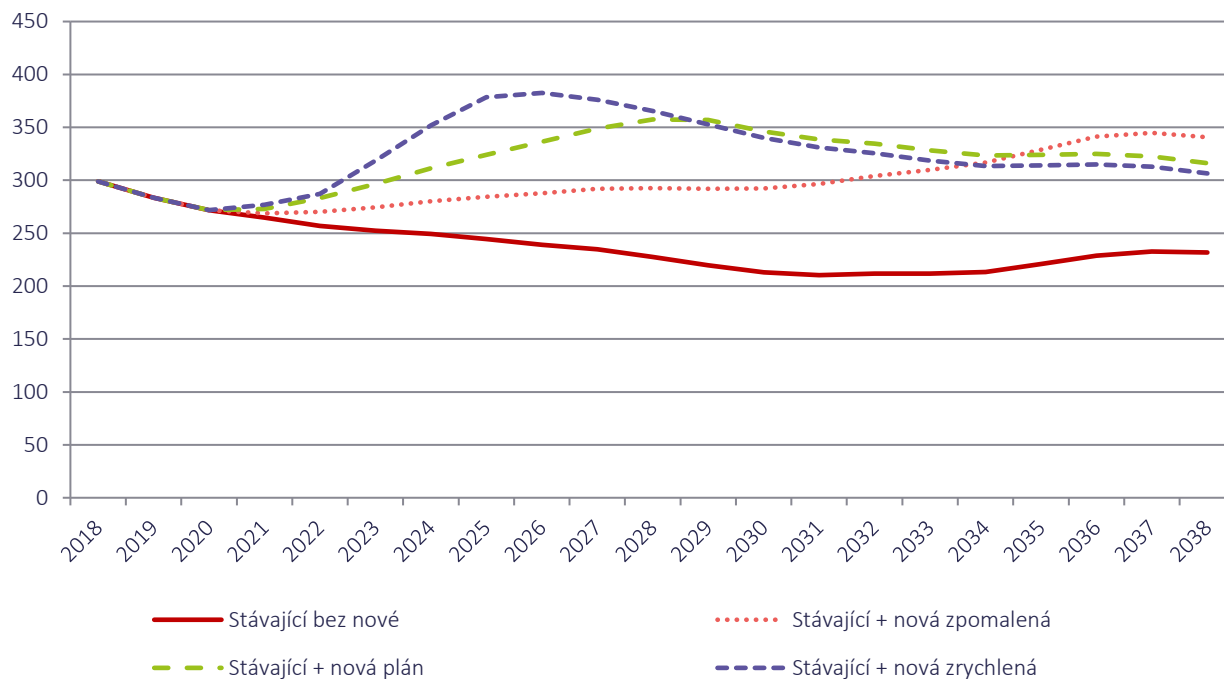
Graf č. 15 Vývoj počtu obyvatel ve věku 19 - 23 let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Počet obyvatel **ve věku 24 - 39 let** v příštích letech klesne. Ve stávající zástavbě jich bude žít cca 200. Situace se ovšem bude lišit dle tempa nové bytové výstavby v lokalitě U lesa. V případě plánovaného tempa se bude počet obyvatel ve věku 24 – 39 let pohybovat mezi 300 - 350.

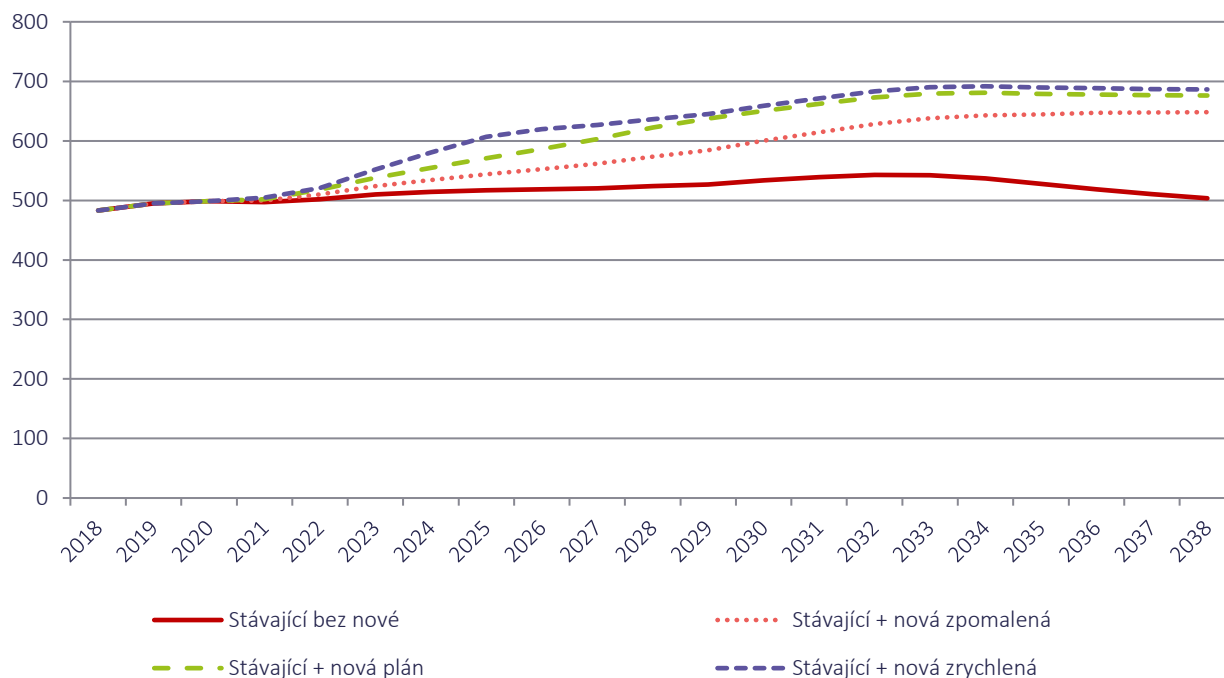
Graf č. 16 Vývoj počtu obyvatel ve věku 24 - 39 let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

U věkové skupiny **40 - 64 let** očekáváme mírný nárůst. V roce 2033 bude ve stávající zástavbě žít cca 550 obyvatel daného věkového rozmezí. V případě výstavby U lesa naroste jejich počet až na cca 700 po roce 2030.

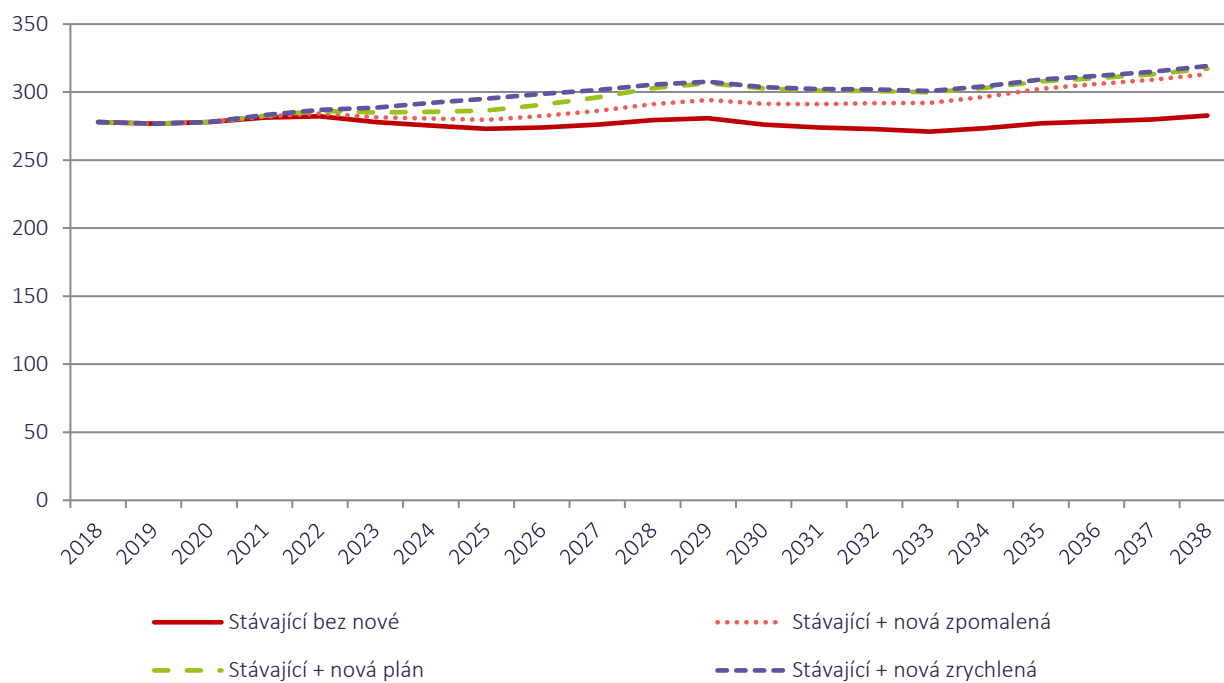
Graf č. 17 Vývoj počtu obyvatel ve věku 40 - 64 let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

Počet seniorů se bude v příštích 20 letech pohybovat okolo 280 osob. V případě výstavby to bude cca 300.

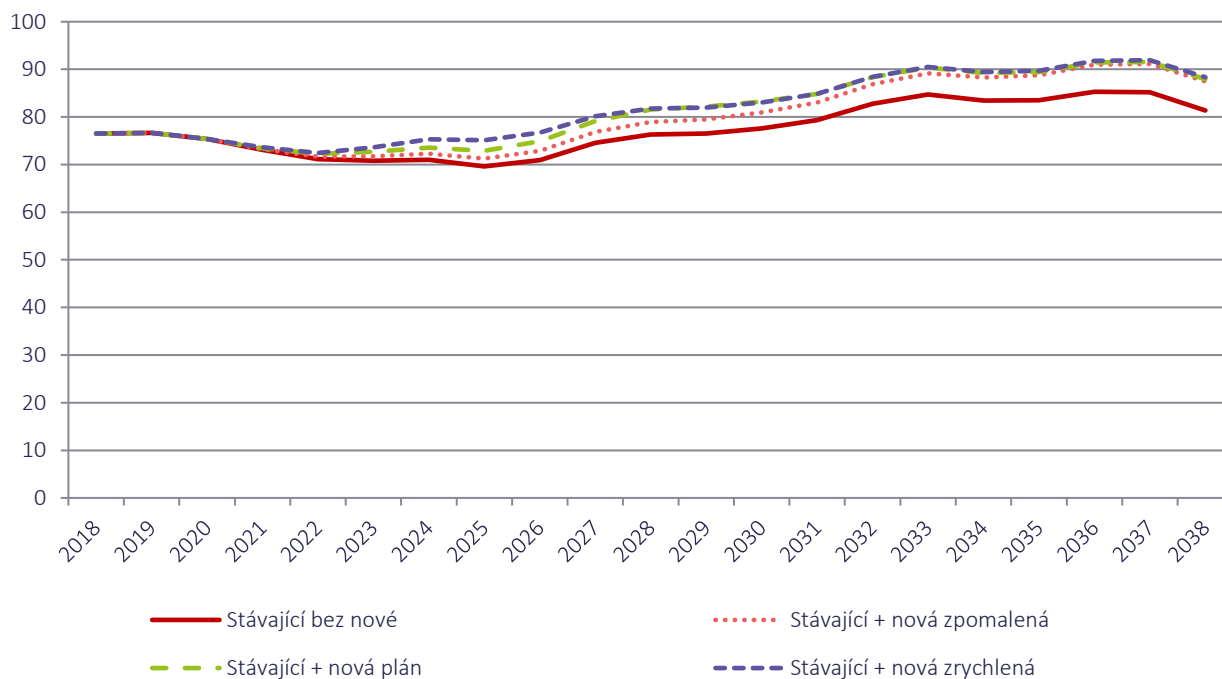
Graf č. 18 Vývoj počtu obyvatel ve věku 65+ let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

V Rybitví již nyní žije relativně starší populace. Proto se nárůst počtu seniorů nezdá být tak dramatický. Počet seniorů ve stávající zástavbě se bude pohybovat okolo 80. Případná nová výstavba jejich počet příliš neovlivní, neboť se stěhují převážně mladší lidé.

Graf č. 19 Vývoj počtu obyvatel ve věku 80+ let

Zdroj: výpočet Demografie Morava

6. PLÁNOVÁNÍ KAPACIT ŠKOL

6.1. Mateřské školy

Ve spádovém území aktuálně působí 1 MŠ (ve dvou budovách) zřízená samosprávou. Její souhrnná registrovaná kapacita činí 78 dětí. K září 2019 bylo do MŠ zapsáno 73 dětí, včetně 7 dvouletých. MŠ nemusela z kapacitních důvodů odmítnout žádné dítě starší 3 let.

V obci má aktuálně hlášené trvalé bydliště cca 30 dětí ve věku 3 – 5 let, což je cca polovina dětí, co navštěvují místní školku. Dle informací paní ředitelky tyto počty souhlasí, zbylé děti jsou přespolní, nejčastěji z Pardubic, Lázně Bohdaneč či z Černé u Bohdanče.

Tab. č. 11 Kapacita a počet dětí v MŠ ve spádovém území

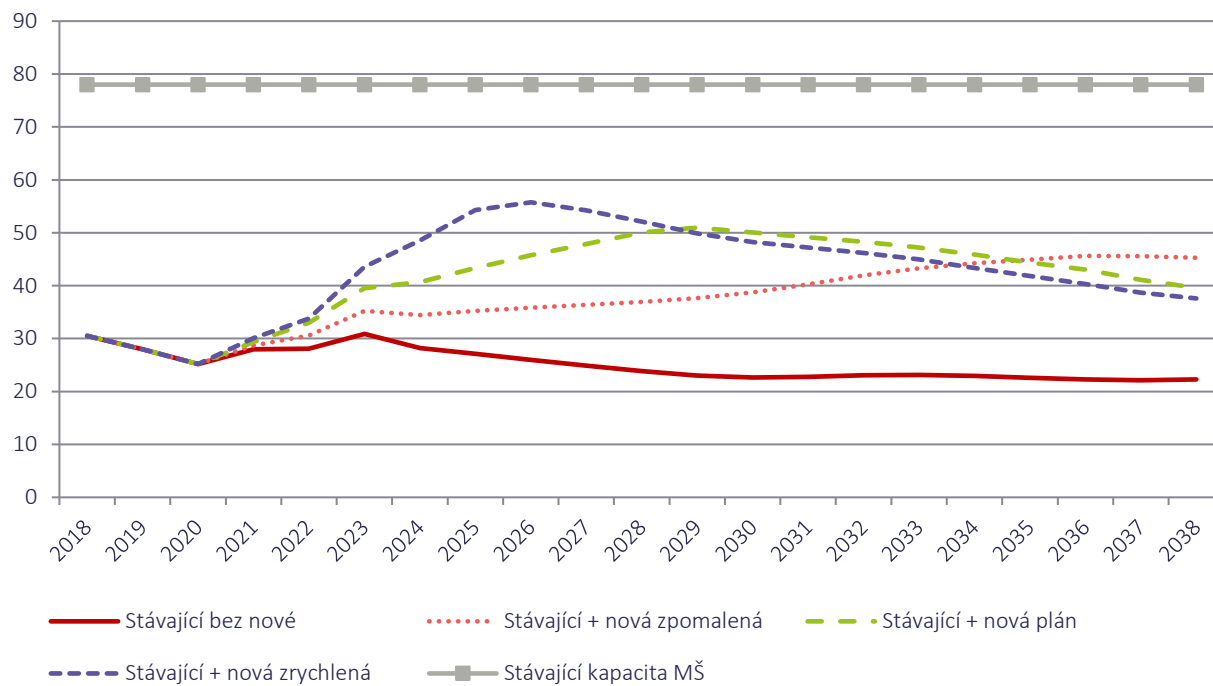
	Rejstříková kapacita	Počet dětí v MŠ ve školním roce 2019/20	Odmítnuto zájemců 2019/20
Základní škola a mateřská škola Rybitví	78	73	0

Zdroj: Databáze MŠMT, zástupci MŠ

PRO KOLIK DĚTÍ PLÁNOVAT MÍSTA VE ŠKOLKÁCH?

Z porovnání vývoje počtu dětí s trvalým bydlištěm v obci a kapacitou MŠ je patrné, že kapacita MŠ bude pro místní děti plně dostačující i v případě výstavby U lesa.

Graf č. 20 Odhad vývoje počtu tříletých a starších dětí ucházejících se o MŠ

Zdroj: ČSÚ, Demografie Morava

6.2. Základní školy

Ve spádovém území v současnosti působí 1 ZŠ. Rejstříková kapacita ZŠ činí 240 žáků. Ve školním roce 2019/20 ZŠ navštěvuje 95 žáků od 1. do 6. třídy. Šestá třída byla nově otevřena v tomto školním roce a postupně se budou otvírat další ročníky. Dle předpokladu se v roce 2022 otevře poslední 9. třída a škola bude úplná s oběma stupni po jedné třídě v ročníku.

Tab. č. 12 Kapacita a počty žáků ZŠ – zřízené samosprávou

	Rejstříková kapacita	Počet žáků školní rok 2019/20
Základní škola Rybitví	240	95

Zdroj: Databáze MŠMT, zástupci obcí

POROVNÁNÍ KAPACITY ZŠ A POČTU DĚTÍ

V posledních třech letech mělo ve spádovém území hlášené trvalé bydliště v průměru 15 dětí ve věku 6 let. Do místní ZŠ nastupovalo do první třídy v průměru 18 žáků. Znamená to, že do místní ZŠ nastoupilo 117 % počtu dětí ve věku 6 let s hlášeným trvalým bydlištěm (index návštěvnosti). Index návštěvnosti za celý první stupeň dosahuje 91 % a v čase roste. Index návštěvnosti šesté třídy činil 80 %.

Průměrná naplněnost kmenových tříd ve školním roce 2019/20 činila 20 žáků na třídu, čehož bylo dosaženo sloučením dvou slabších ročníků. V ostatních třídách činí průměr 18 žáků.

Tab. č. 13 Porovnání počtu žáků a počtu dětí s hlášeným pobytem, průměr za poslední tři roky

	1. ročník (6 let)	1. stupeň (6 - 10 let)	6. třída (11 let)
Počet žáků v místní ZŠ	18	72	16
Počet dětí žijících v obci	15	79	20
% dětí navštěvujících místní ZŠ	117 %	91 %	80 %
Průměrný počet žáků na třídu, 2018/19	17,0	19,8	16,0

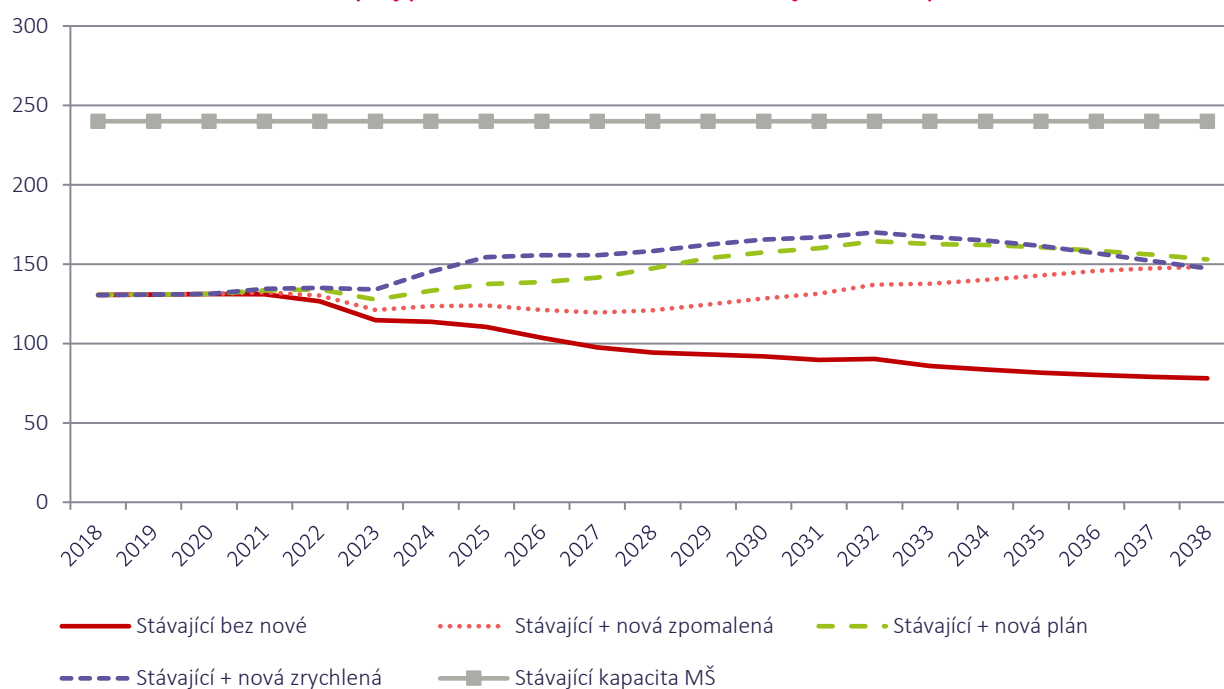
Zdroj: Demografie Morava

POČET DĚTÍ V BUDOUČNU A KAPACITY ŠKOLY

Počet dětí školou povinných ve stávající zástavbě do budoucna výrazně klesne. Zatímco nyní zde má hlášené trvalé bydliště cca 130 dětí ve věku 6 – 14 let, za deset let to bude cca 90 a pokles lze očekávat i nadále.

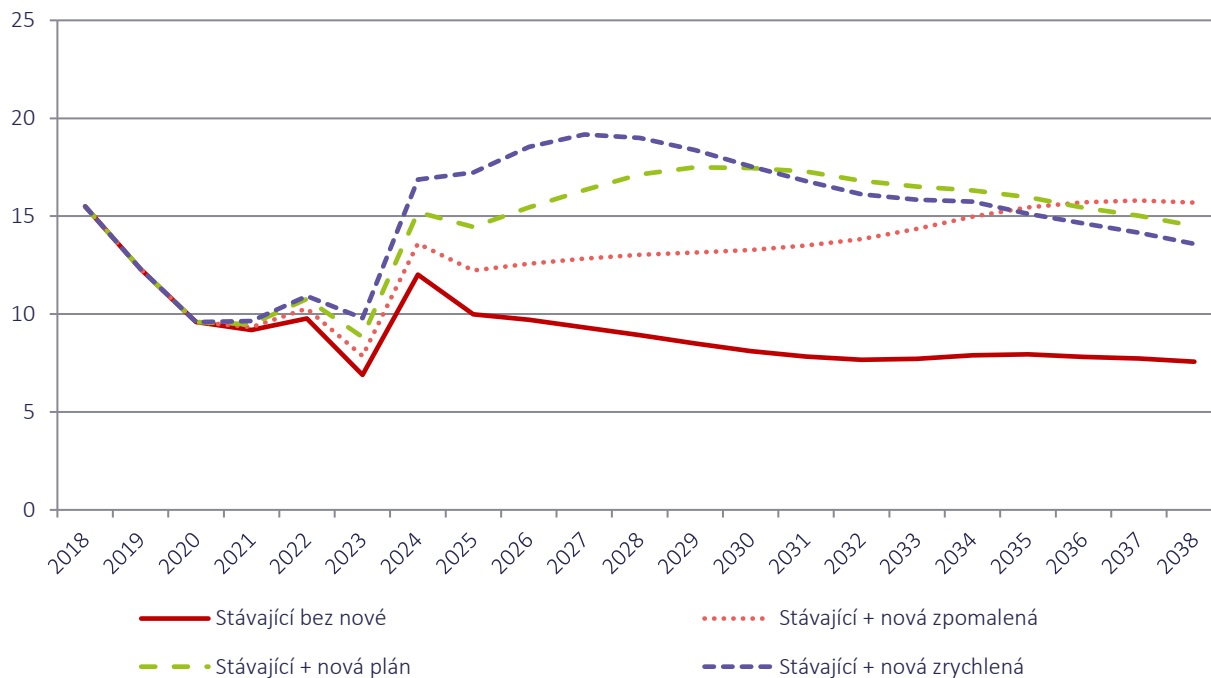
Pokud by se realizovala bytová výstavba U lesa v předpokládaném rozsahu i harmonogramu, vzroste počet dětí školou povinných na cca 170. Stávající kapacity ZŠ by tak měly dostačovat po celé sledované období.

Graf č. 21 Vývoj počtu dětí ve věku 6 – 14 let a rejstříková kapacita ZŠ

V žádné variantě nepřesáhne počet šestiletých 25 dětí ročně. Mělo by tak i nadále stačit otevírat po jedné třídě ročně.

Graf č. 22 Vývoj počtu šestiletých dětí

Zdroj: výpočet Demografie Morava

7. SOCIOEKONOMICKÁ SITUACE OBYVATELSTVA

NEZAMĚŠTNANOST

Na úřadě práce bylo registrováno 17 nezaměstnaných s trvalým bydlištěm v obci Rybitví. Míra nezaměstnanosti tak dosáhla podprůměrných 1,7 %. Co se týče nezaměstnanosti je na tom Rybitví podobně jako okres či Pardubický kraj.

Tab. č. 14 Míra nezaměstnanosti, k 31.10.2018

	Počet nezaměstnaných	Míra nezaměstnanosti
Rybitví	17	1,7 %
Okres Pardubice	2 283	1,8 %
Pardubický kraj	6 813	1,8 %
ČR	196 518	2,6 %

Zdroj: Úřad práce + ČSÚ

EXEKUCE

Průměrný podíl osob v exekuci v roce 2017 byl v Rybitví 13,7 %. To je téměř dvojnásobek ve srovnání s Pardubickým okresem či krajem. Zároveň byl i vyšší počet exekucí na osobu, a to 5,7 v Rybitví oproti 5,1 v kraji. Znamená to, že lidé v Rybitví jsou sice většinou zaměstnaní, ale pracují častěji v pozicích s nižším příjmem.

Tab. č. 15 Počty exekucí, 2017*

	Počet osob starších 15 let	Počet osob v exekuci	Podíl osob v exekuci	Průměrný počet exekucí na osobu
Rybitví	1 181	162	13,7 %	5,7
Okres Pardubice	143 859	11 210	7,8 %	5,3
Pardubický kraj	436 834	30 910	7,1 %	5,1
ČR	8 896 900	863 000	9,7 %	5,7

Zdroj: Mapaexekuci.cz; Novější údaje nejsou k dispozici

HMOTNÁ NOUZE

Průměrný počet vyplacených dávek v hmotné nouzi na tisíc obyvatel byl v obcích spadajících pod pověřený obecní úřad (POU) Lázně Bohdaneč 56. Na 1 000 obyvatel tak připadá 4,9 příspěvku, což je méně jak ve srovnání s POU Pardubice, tak i s celou ČR. Údaje přímo za Rybitví nejsou bohužel dostupné.

Tab. č. 16 Počet vyplacených dávek v hmotné nouzi, měsíční průměr za Q1 2019

Lokalita	Hmotná nouze	Celkem příspěvků na 1 000 obyvatel
POU Lázně Bohdaneč	50	4,4
POU Pardubice	776	6,5
ČR (průměr za 1Q2019)	105 566	9,9

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí

KRIMINALITA

Index kriminality je základním nástrojem pro srovnání kriminality za jednotlivá obvodní (místní) oddělení policie. Vyjadřuje počet zjištěných skutků za zvolené období přepočtený na 10 000 obyvatel.

Obec Rybitví spadá pod obvodní oddělení Lázně Bohdaneč. Za rok 2018 bylo nahlášeno 123 trestných činů. Na 10 000 obyvatel tak připadá 77,5 trestných činů, což je výrazně méně než v Pardubicích či v celé ČR.

Tab. č. 17 Index kriminality, období 01/2018 – 12/2018

Území	Počet trestných činů	Index kriminality
Obvodní oddělení Lázně Bohdaneč	123	77,5
Obvodní oddělení Pardubice 1	721	290,4
Obvodní oddělení Pardubice 2	392	151,7
Obvodní oddělení Pardubice 3	391	98,4
Obvodní oddělení Pardubice 4	259	134,8
Pardubický kraj	5 558	107,7
ČR celkem	192 405	183,5

Zdroj: Mapakriminality.cz

EKONOMICKÉ SUBJEKTY

V Rybitví má sídlo 246 organizací, firem či OSVČ. 32 z nich jsou plátcí DPH. Největším zaměstnavatelem je Výzkumný ústav organických syntéz, a.s. s 200 – 249 zaměstnanci.

Z 246 ekonomických subjektů má 189 subjektů právní formu „Podnikající fyzická osoba tuzemská“. Rozpočet obce je částečně ovlivněn daňovými odvody místních podnikatelů. 12 z nich je aktuálně plátců DPH. Na 1 000 obyvatel tak připadá 23,8 podnikatelů plátců DPH, v celé ČR to je 25,4.

Do budoucna počet ekonomicky aktivních osob ve stávající zástavbě klesne. Lze tedy předpokládat, že klesne i počet podnikatelů. Pokud by se realizovala bytová výstavba U lesa, počet ekonomicky aktivní obyvatel vzroste o 1/3. Lze tedy předpokládat, že vzroste i počet ekonomických subjektů.

Tab. č. 18 Počty ekonomických subjektů se sídlem v Rybitví

	Celkem	Plátcí DPH
Ekonomických subjektů	246	32
Podnikající fyzická osoba tuzemská	189	12

Zdroj: Albertina Firemní monitor

INTENZITA DOPRAVY

Mezi další vytížené komunikace v blízkosti patří silnice č. 37, kde v roce 2016 projelo v průměru 19 848 vozidel denně.

Map of the Pardubice region showing the intensity of road traffic by district in 2010. The map displays various districts with their respective vehicle counts: Lázně Bohdaneč (12 268), Srdč (19 848), Pardubice (22 078), and others. The map also shows major roads, rivers, and geographical features.

DEMOGRAFIE
MORAVA

POČET VOZIDEL NA ÚZEMÍ OBCE

V celé ČR je registrováno 5,8 mil. osobních aut. Na 1 000 obyvatel tak vychází v průměru cca 550 vozidel. V zásadě lze říci, že na jednu domácnost připadá cca 1,3 auta. Pokud by v Rybitví platil průměr, lze odhadnout, že obyvatelé tak vlastní či používají cca 750 osobních automobilů. Vzhledem ke stárnutí a poklesu obyvatel ve stávající zástavbě v Rybitví lze očekávat i pokles vozidel. Pokud by se realizovala nová výstavba, počet vozidel by vzrostl přibližně o 200 – 250.

Developer plánuje postavit 146 parkovacích stání. Pokud by platilo, že na jednu domácnost připadá 1,3 vozidel, bylo by k 162 BJ potřeba cca 210 parkovacích stání.

7. SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1 Celkový počet obyvatel, 2018.....	7
Tab. č. 2 Počet obyvatel v roce 2004 a 2018 v Pardubicích a okolí.....	8
Tab. č. 3 Pohyb obyvatel Rybitví, 2004 - 2018.....	9
Tab. č. 4 Srovnání skladby obyvatelstva podle věku – rok 2018.....	11
Tab. č. 5 Úhrnná plodnost*.....	13
Tab. č. 6 Varianty vývoje úhrnné plodnosti použité v prognóze.....	13
Tab. č. 7 Střední délka života při narození, Pardubický kraj.....	15
Tab. č. 8 Bytová výstavba v minulých letech.....	16
Tab. č. 9 Odhad salda migrace dle jednotlivých variant prognózy, 2019 – 2038	18
Tab. č. 10 Věková struktura migrace 2016 - 2018.....	19
Tab. č. 11 Kapacita a počet dětí v MŠ ve spádovém území	34
Tab. č. 12 Kapacita a počty žáků ZŠ – zřízené samosprávou.....	36
Tab. č. 13 Porovnání počtu žáků a počtu dětí s hlášeným pobytem, průměr za poslední tři roky	36
Tab. č. 15 Počty exekucí, 2017*	39

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 Vývoj počtu obyvatel s hlášeným trvalým pobytem.....	8
Graf č. 2 Strom života, 31.12.2018.....	10
Graf č. 3 Míry plodnosti podle věku matky, 2016-18.....	14
Graf č. 4 Přírůstek stěhování pozorovaný v letech 2004 – 2018 a prognózovaný	18
Graf č. 5 Vývoj počtu obyvatel dle 4 variant	20
Graf č. 6 Vývoj počtu obyvatel ve třech věkových skupinách, STÁVAJÍCÍ ZÁSTAVBA	21
Graf č. 7 Vývoj počtu obyvatel ve třech věkových skupinách, STÁVAJÍCÍ + NOVÁ ZÁSTAVBA DLE PLÁNU	21
Graf č. 8 Vývoj počtu dětí ve věku 0 - 2 let	22
Graf č. 9 Vývoj počtu dětí ve věku 3 - 5 let	23
Graf č. 10 Vývoj počtu dětí ve věku 6 - 10 let	24
Graf č. 11 Vývoj počtu šestiletých dětí.....	25
Graf č. 12 Vývoj počtu dětí ve věku 11 - 14 let.....	26
Graf č. 13 Vývoj počtu jedenáctiletých dětí.....	27
Graf č. 14 Vývoj počtu obyvatel ve věku 15 - 18 let	28
Graf č. 15 Vývoj počtu obyvatel ve věku 19 - 23 let	29
Graf č. 16 Vývoj počtu obyvatel ve věku 24 - 39 let	30
Graf č. 17 Vývoj počtu obyvatel ve věku 40 - 64 let	31
Graf č. 18 Vývoj počtu obyvatel ve věku 65+ let	32
Graf č. 19 Vývoj počtu obyvatel ve věku 80+ let	33
Graf č. 20 Odhad vývoje počtu tříletých a starších dětí ucházejících se o MŠ	35
Graf č. 21 Vývoj počtu dětí ve věku 6 – 14 let a rejstříková kapacita ZŠ	37
Graf č. 22 Vývoj počtu šestiletých dětí.....	38

SEZNAM ZKRATEK

ČSÚ – Český statistický úřad

kap. - kapitola

POU - Správní obvod obce s pověřeným obecním úřadem

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

8. ZPRACOVATEL STUDIE

DEMOGRAFIE MORAVA

Společnost **DEMOGRAFIE MORAVA** se zaměřuje na zkvalitňování života ve městech a obcích na Moravě. Nabízíme demografické prognózy, průzkum veřejného mínění, plánování sociálních služeb či plánování kapacit škol a školek. Díky našim dlouholetým zkušenostem Vám dokážeme zaručit spolehlivé výsledky prvotřídní kvality, které slouží pro tvorbu podkladů pro strategické rozvojové plány a komunitní plánování sociálních služeb ve městech a obcích na Moravě.

Petr Fusek